

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Groningen
T.a.v. de voorzitter
per e-mail

Bestuurskern

Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

postbusVTH@minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2024/262927

Bijlage(n)

1

Datum 20 september 2024
Betreft Beoordeling plan van aanpak robuuste omgevingsdienst

Geachte heer Schmaal,

Allereerst wil ik u hartelijk bedanken voor het toesturen van het plan van aanpak Robuuste Omgevingsdienst en het vele werk dat u hierin heeft gestoken.

Het bestuderen van de plannen van aanpak van alle omgevingsdiensten en een analyse van de haalbaarheid van deze plannen is grondig gedaan met behulp van TwynstraGudde en een begeleidingscommissie bestaande uit de deelnemers van het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Omgevingsdienst NL, het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) en mijn ministerie. Dit proces heeft vanwege de noodzakelijke zorgvuldigheid meer tijd gevraagd dan aanvankelijk verwacht. U heeft dan ook lang moeten wachten op deze brief.

In totaal zijn 25 plannen van aanpak beoordeeld. De omgevingsdienst Regio Utrecht en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht hebben een gezamenlijk plan ingediend gelet op hun aangekondigde fusie per 1 januari 2026. Daarnaast zijn twee omgevingsdiensten op basis van hun zelftoets reeds robuust bevonden.

In deze brief geef ik, op basis van het advies van TwynstraGudde en de begeleidingscommissie, een oordeel over de haalbaarheid van uw plan van aanpak, ga ik in op de monitoring en bijsturing en meld ik u de stand van zaken rondom de ondersteuning vanuit mijn ministerie voor het proces tot de vorming van een robuuste omgevingsdienst.

Oordeel: de inschatting is dat uw omgevingsdienst op 1 april 2026 niet robuust is

Op basis van het plan van aanpak dat wij op 1 juli 2024 hebben ontvangen, kom ik tot de conclusie dat uw omgevingsdienst op 1 april 2026 niet (zelfstandig) robuust kan zijn.

Dit is onwenselijk ook gezien de verwachte toenemende complexiteit van uw belangrijke werk in het VTH-stelsel. In het gesprek van 20 november 2024 vernemen wij graag uw reactie op dit oordeel en welke stappen u gaat zetten om ervoor te zorgen dat uw omgevingsdienst uiterlijk 1 april 2026 robuust is. Ik verwacht dat hierbij ook het gesprek met de provincie en gemeenten en de

omliggende omgevingsdiensten over een optimale schaalgrootte - mogelijk te bereiken door fusie of opsplitsing – wordt gevoerd.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Uw omgevingsdienst is één van de zes Seveso-omgevingsdiensten. Daarmee is uw omgevingsdienst verantwoordelijk voor de belangrijke taak van het uitvoeren van VTH voor bedrijven die in de hoogste risicocategorie vallen. Gezien de uitkomsten van de monitoring door TwynstraGudde is er grote zorg over deze taakuitvoering van uw omgevingsdienst. In het gesprek op 20 november 2024 spreken we graag over dit beeld en welke maatregelen genomen kunnen worden om deze zorg weg te nemen.

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/262927

In het plan van aanpak ontbreken acties die op basis van de zelftoets en onze brief van december 2023 wel opgenomen moeten worden of de opgenomen acties zijn onvoldoende uitgewerkt. Hieronder treft u de meest relevante punten aan. In de bijlage is een gedetailleerde beschrijving van de gehele analyse van TwynstraGudde opgenomen.

- U heeft geen op de robuustheidscriteria gespecificeerd plan van aanpak aangeleverd; het betreft een organisatieplan. Voor zover de relevante punten zijn opgenomen in uw plan, worden deze hoog over beschreven.
- Diverse onderwerpen/punten, waar in de brief van december 2023 om gevraagd is, ontbreken in het plan waaronder een tijdsplanning per kwartaal (onder andere de business intelligence-strategie en de hiervoor benodigde fte en de innovatieagenda), governance/mandaat, uitbreiding van niet milieutaken en opleidingsbudget.
- U geeft aan te streven naar 80% van de medewerkers in vaste dienst; echter een concreet plan ontbreekt.
- Over de kwaliteitscriteria vermeldt u diverse vastgestelde uitgangspunten: zonder verdere concrete invulling leidt dit echter niet tot voldoen aan de vigerende kwaliteitscriteria.
- Gelet de inschatting dat u niet zelfstandig robuust kunt worden, is het aannemelijk om concretere acties om te komen tot een fusie op te nemen.

U kunt de gevraagde informatie aanleveren en toelichten in het gesprek dat gepland staat op 20 november 2024. Een alternatief is dat u het meeneemt in de eerstvolgende voortgangsrapportage. Wanneer deze rapportage ingediend moet worden, leest u verder in deze brief. De aanvullende informatie kan mij in de gelegenheid stellen om het oordeel bij te stellen.

Monitoring en bijsturing

TwynstraGudde heeft voor de monitoring voor de periode september 2024 tot 1 april 2026 een monitoringsinstrument en -advies ontwikkeld. Dit advies neem ik over. Dit betekent dat:

- De omgevingsdiensten worden gevraagd halfjaarlijks de voortgang van het proces tot robuust wording te rapporteren via een vastgesteld format. Dit betekent dat u in de periode tot 1 april 2026 driemaal een voortgangsrapportage moet opstellen.
- Na 1 april 2026 de omgevingsdiensten een eindrapportage indienen met het behaalde eindresultaat.
- In oktober 2024 IenW, als eerste stap in de monitoring, op ambtelijk niveau het gesprek met de voorzitter en secretaris van het algemeen bestuur van de omgevingsdiensten voert over de haalbaarheid van de plannen van aanpak en

de wijze van monitoring en bijsturing. Dit gesprek staat reeds met u ingepland op 20 november 2024.

- In het 4e kwartaal van 2024 de directeur-generaal van IenW met de gedeputeerden van de provincies het gesprek voert over de coördinerende taak van de provincie.
- De voortgang van het proces tot robuust worden wordt geagendeerd en besproken in het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB). In dit overleg zitten bestuurlijke vertegenwoordigers vanuit IPO, VNG, de Unie van Waterschappen, het Openbaar Ministerie (OM) en de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Justitie en Veiligheid (JenV) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).
- Indien de eerste voortgangsrapportage aangeeft dat er sprake is van te weinig voortgang in het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst, voer ik als stelselverantwoordelijke op bestuurlijk niveau het gesprek met de betreffende eigenaren/opdrachtgevers van de omgevingsdiensten.
- Naar aanleiding van de tweede voortgangsrapportage neem ik als stelselverantwoordelijke een besluit of verdergaande maatregelen gewenst zijn om te komen tot robuuste omgevingsdiensten.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/262927

De provincie en gemeenten hebben, als eigenaren van uw omgevingsdienst, een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het proces tot wording van een robuuste omgevingsdienst. Vanuit deze rol is het mijn verwachting dat de voortgang van dit proces standaard geagendeerd wordt in de reguliere overleggen van het dagelijks en algemeen bestuur van de omgevingsdienst en vergaderingen van colleges, gemeenteraden en provinciale staten.

Tot slot zal de Tweede Kamer twee keer per jaar geïnformeerd worden over de voortgang van het proces tot robuuste omgevingsdiensten.

Ondersteuningsbehoefte

Zoals al eerder genoemd, zijn de provincie en gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor de robuustheid en financiering van uw omgevingsdienst. Mijn voorganger heeft toegezegd het bevoegd gezag en de omgevingsdiensten te willen ondersteunen in het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten. In de gesprekken in het eerste kwartaal 2024 en de schriftelijke uitvraag in april jl. hebben de omgevingsdiensten aangegeven een financiële bijdrage te willen voor het uitvoeren van de verschillende activiteiten uit het plan van aanpak. Voor de ondersteuning bij de uitvoering van de plannen van aanpak stel ik eenmalig in totaal 7 miljoen euro beschikbaar. Deze gelden worden medio vierde kwartaal van 2024 via een incidentele subsidie aan Omgevingsdienst NL ter beschikking gesteld. Vanaf dat moment kunt u een verzoek indienen bij Omgevingsdienst NL voor een bijdrage in de kosten voor de activiteiten die nodig zijn om robuust te kunnen zijn op 1 april 2026.

Voor het bereiken van een robuuste omgevingsdienst middels een fusie of een opsplitsing is het mogelijk om een separate incidentele subsidie aan te vragen. Indien u hier gebruik van wenst te maken kunt u dit aangeven in het gesprek op 20 november 2024.

Tot slot

Een goed functionerend stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) is essentieel voor het voorkomen van schade aan het milieu. Een robuuste omgevingsdienst, die voldoet aan de criteria die alle partijen gezamenlijk hebben

vastgesteld, is een belangrijke spil in het VTH-stelsel en draagt bij aan het voorkomen van milieuschade.

In het reeds geplande gesprek op 20 november 2024 vernemen wij graag uw reactie op dit oordeel en welke stappen u verwacht te gaan zetten die noodzakelijk zijn om uiterlijk 1 april 2026 robuust te kunnen zijn.

Hoogachtend,

DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

C.A. Jansen

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/262927

OD	Vraag	Criterium	Specifieke vragen lenW aan de OD	Maatregel in plan	Duiding TG	Bron	Staat in PvA	Haalbaar voor 1-4-2026?
ODG		1 Tijdsplanning per kwartaal aanwezig	een uitgebreide tijdsplanning per kwartaal waarin bovengenoemde acties duidelijk omschreven terugkomen. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt welke tussen- en eindproducten worden voorzien van de acties die de komende twee jaar ontplooid worden om robuust te worden.		Een tijdsplanning per kwartaal ontbreekt			
ODG		4 De governance is ingericht, er is onafhankelijkheid en de directeur heeft mandaat			ODG schrijft niets over de governance			
ODG		7 ≥ 80% in vaste dienst van het totaal aantal FTE		We streven naar naar 80% medewerkers in vaste dienst en hebben aandacht voor ontwikkelingen in de samenstelling en leeftijdsopbouw van medewerkers; <i>(Het resultaat is)</i> ☑ Participatie aan het management-developmenttraject; ☑ Medewerkersonderzoeken; ☑ Update van functiebeschrijvingen/taakbladen en waar nodig -waarderingen; ☑ Monitoring vaste/ingehuurde medewerkers; ☑ Strategische personeelsplanning; ☑ Effecten van (online) arbeidsmarktcampagnes; ☑ Deelname aan vitaliteitsbijeenkomsten; ☑ Opgeleverd verbeterplan in 2025.	De voglende items zullen ODG niet helpen aan > 80% in vaste dienst: ☑ Medewerkersonderzoeken; ☑ Update van functiebeschrijvingen/taakbladen en waar nodig -waarderingen; ☑ Monitoring vaste/ingehuurde medewerkers; ☑ Strategische personeelsplanning; Ofwel een concreet plan ontbreekt, waardoor ODG niet voldoet aan het 80% in vaste dienst criterium.	PvA (blz 22)		
ODG		8 Er wordt voldaan aan de (vigerende) kwaliteits-criteria basis- en plus-taken		1. Samenvatting van de vastgestelde uitgangspunten a) ... b) De ODG voldoet aan de kwaliteitscriteria;	Het vermelden van een uitgangspunt zonder verdere concrete invulling leidt niet ot voldoen aan vigerende kwaliteitscriteria	PvA (blz 27)		
ODG		9 Komt er een innovatie-agenda?	Hoe gaat u voldoen aan vraag 2 innovatie? Ik verzoek u om dit in het plan van aanpak op te nemen.	☑ We maken een innovatie-kalender op basis van te verwachten toekomstige ontwikkelingen die op ons pad gaan komen; ☑ We maken een analyse van de innovatie-kalenders van onze deelnemers en andere omgevingsdiensten; ☑ We maken ruimte in de begroting om budget toe te wijzen aan innovatie; ☑ We organiseren kennisbijeenkomsten met onze deelnemers en stakeholders. <i>(het resultaat is)</i> De oplevering van de innovatiekalender; ☑ De doorlooptijd van de invoering van innovaties; ☑ De effecten van doorgevoerde innovaties; ☑ Aanpassing in begroting 2026; ☑ Het aantal georganiseerde kennisbijeenkomsten; ☑ Het aantal uitgevoerde interne audits.	De stappen om te komen tot een innovatieagenda klinken logisch. Een concrete planning ontbreekt echter. Het is op dit moment niet helemaal duidelijk wat er nodig is en wat dit betekent voor de stappen richting 1 april 2026. Vanwege deze onbekendheid toetsen we het criterium op dit moment op oranje maar dit kan op korte termijn wijzigen op het moment dat er meer duidelijk is, inclusief te nemen stappen.	PvA (blz 18)		
ODG		10 Innovatiebudget > 1% begroting?	Hoe gaat u voldoen aan vraag 2 innovatie? Ik verzoek u om dit in het plan van aanpak op te nemen.	☑ We maken een innovatie-kalender op basis van te verwachten toekomstige ontwikkelingen die op ons pad gaan komen; ☑ We maken een analyse van de innovatie-kalenders van onze deelnemers en andere omgevingsdiensten; ☑ We maken ruimte in de begroting om budget toe te wijzen aan innovatie; ☑ We organiseren kennisbijeenkomsten met onze deelnemers en stakeholders. <i>(het resultaat is)</i> De oplevering van de innovatiekalender; ☑ De doorlooptijd van de invoering van innovaties; ☑ De effecten van doorgevoerde innovaties; ☑ Aanpassing in begroting 2026; ☑ Het aantal georganiseerde kennisbijeenkomsten; ☑ Het aantal uitgevoerde interne audits.	De vermelding, dat ODG "Aanpassing in begroting 2026" doorvoert, zegt niets over het halen van de > 1% grens. Dus rood.	PvA (blz 18)		
ODG		11 Uitbreiding met niet-milieu gerelateerde plustaken mogelijk?	Kunt u nader specificeren in het plan van aanpak waarom er geen mogelijkheid is voor uitbreiding met niet-milieugerelateerde plustaken voor efficiënter werken? Dat dit nu niet aan de orde is, beantwoordt de gestelde vraag niet.		ODG schrijft niets over uitbreiding van niet-milieutaken.			
ODG		14 Fusie-perspectief	Ik verzoek u, in navolging van de brief van 16 november, en in navolging van het feit dat u niet aan alle robuustheidscriteria voldoet, om ook het antwoord op de vragen 8, 15, 16 en 17 mee te nemen in uw plan van aanpak.		ODG schrijft niet over een evtueel Fusie-perspectief			
ODG		15 Intensieve samenwerking met andere OD's?	U geeft reeds aan om in het plan van aanpak aandacht te besteden aan vraag 15. Ik verzoek u, in navolging van mijn brief van 16 november, en in navolging van het feit dat u niet aan alle robuustheidscriteria voldoet, om ook het antwoord op vraag 16 en 17 mee te nemen in uw plan van aanpak.	Landelijk zien we dat de beweging is ingezet om de samenwerking tussen de zes Sevesoomgevingsdiensten te versterken en met elkaar te komen tot uniforme werkwijzen en methoden zoals landelijke risicosturing binnen vergunningverlening en toezicht. De ODG levert hieraan een actieve bijdrage, enerzijds om te zorgen voor een level playing field voor bedrijven, anderzijds om kennis en (waar mogelijk) capaciteit binnen Nederland te kunnen uitwisselen en daarmee de kwaliteit te vergroten.	ODG werkt intensief samen binnen het Seveso netwerk en voert deze taken in samenwerking uit voor Drenthe en Fryslân	PvA (blz. 6)		1
ODG		16 Opleidingsprogramma		Medewerkers volgen scholing over ontwikkelingen in hun vakgebied en wetgeving en delen deze kennis intern en met deelnemers. We zorgen dat alle medewerkers in het primair proces opleidingen volgen in het kader van de kwaliteitscriteria; <i>(ODG gaat meten)</i> De kwaliteitscriteria waaraan alle medewerkers in het primaire proces (wettelijk) moeten voldoen; Monitoring gevolgde opleidingen;	Met de vermelding van acties/wensen is er nog geen doorwrocht opleidingsprogramma. Als conclusie is daarom rood opgenomen	PvA(blz 19) PvA(blz 22)		
ODG		17 Opleidingsbudget > 3% loonsom			ODG schrijft niets over de omvang van een het opleidingsbudget, dus rood.			
ODG		18 Business-intelligence (BI) strategie		☑ We werken de visie op datagestuurd werken (2023) verder uit en concretiseren deze tot een data-visie en business intelligence strategie; ☑ We verdiepen ons in datagestuurde ontwikkelingen bij andere omgevingsdiensten, zoals de Alttijd Actuele Digitale Vergunning en risicogestuurd toezichthouden; ☑ We formuleren de KPI's voor informatie en datagestuurde vergunningverlening, toezicht en handhaving; ☑ We zorgen voor goede tooling om KPI's te meten ☑ We zorgen voor voldoende capaciteit om datagestuurde werken vorm te geven; ☑ We zetten pilots op om datagestuurd werken uit te testen in de praktijk van ons werk; ☑ We zorgen voor het structureel beleggen van beheer en doorontwikkeling van het locatiebestand. <i>(het resultaat is)</i> Opgeleverde data-visie en BI-strategie.	Het plan lijkt concreet genoeg, een planning / deadline ontbreekt echter. Het is op dit moment niet helemaal duidelijk wat er nodig is en wat dit betekent voor de stappen richting 1 april 2026. Vanwege deze onbekendheid toetsen we het criterium op dit moment op oranje maar dit kan op korte termijn wijzigen op het moment dat er meer duidelijk is, inclusief te nemen stappen.	PvA(blz 18)		
ODG		19 Capaciteit Bus Int > 3 FTE		We werken de visie op datagestuurd werken (2023) verder uit en concretiseren deze tot een data-visie en business intelligence strategie; <i>(het resultaat is)</i> Minimale bezetting van 3 FTE data-analyse.	Met de vermelding van minimaal 3 FTE voldoet ODG aan de eis. Een planning / deadline ontbreekt echter. Vandaar op dit moment nog oranje.	PvA(blz 18)		
ODG		20 Congruentie en samenhang werkgebied	Ik verzoek u, in navolging van de brief van 16 november, en in navolging van het feit dat u niet aan alle robuustheidscriteria voldoet, om ook het antwoord op de vragen 8, 15, 16 en 17 mee te nemen in uw plan van aanpak.		ODG schrijft niets over de congruentie en samenhang werkgebied, dus rood.			